

Atenció en casos d'abús sexual i maltractament infantil greu.

La reunió feta el propassat 8 de juliol a l'Arnau de Vilanova va ser de repàs de l'estat d'execució del desplegament del protocol per l'atenció en casos d'abús sexual i maltractament infantil greu, ja que l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova és centre de referència per la Regió de Lleida i una gran part del Pirineu per aquest tema, ja que disposa d'un equip funcional d'experts que és qui ha de tractar aquests casos per realitzar una bona atenció.

Equips funcionals d'experts en abús sexual i maltractament infantil greu

El tractament i seguiment dels infants i adolescents víctimes de maltractament requereixen diferents nivells d'actuació. Un primer nivell des dels dispositius d'atenció primària, un segon nivell des dels serveis d'urgències d'hospitals territorials de referència i un tercer nivell des dels Equips funcionals d'experts en abús sexual i maltractament infantil greu.

Des de l'atenció primària hi ha una doble possibilitat de derivació:

- les situacions que requereixen d'una intervenció immediata cal que es derivin al servei d'urgències dels hospitals territorials de referència. Els serveis d'urgències pediàtriques dels hospitals referents del territori, amb suport de ginecologia, cirurgia pediàtrica, psicologia o altres professionals si s'escau, són els recursos més adients. És indispensable que l'avaluació pediàtrica, amb col·laboració de ginecologia quan sigui necessari, i la medicoforensa es realitzin en un sol acte, amb independència entre les actuacions sanitàries i pericials, però intentant que no calguin nous reconeixements.

- derivació als **Equips funcionals d'experts** en abús sexual i maltractament infantil greu per a l'atenció als casos d'abús o agressió sexual esporàdic o mantingut, que s'ha produït fa més de 72 hores, i que no precisa de protecció immediata. En aquests casos, des del servei derivant caldrà ser curosos en l'exploració per tal de no caure en l'infradiagnòstic però evitar contaminar el discurs i fer victimització secundària per excés d'exploracions. L'exploració i la valoració en profunditat, la faran els professionals dels Equips funcionals d'experts en abús sexual i maltractament infantil greu. Aquest tipus d'abús sexual es pot donar en entorns amb una base de negligència i maltractament psicològic i, per tant, és necessari:
 - o valorar l'estat psicològic tenint en compte els factors desencadenants,

 - o explorar dels entorns on es mou l'infant (família, escola, àmbit social)

- o un abordatge multidisciplinari del diagnòstic que inclogui els aspectes mèdics, psicològics i socials, que s'ha de dur a terme pels Equips funcionals d'experts en abús sexual i maltractament infantil greu. Aquest abordatge serà tant per les víctimes de situacions d'abús sexual com pels adolescents agressors.

Els Equips funcionals d'experts en abús sexual i maltractament infantil greu distribuïts pel territori, faran el diagnòstic i tractament inicial, així com la funció d'assessorament als professionals de l'atenció primària i als dels centres hospitalaris.

El seguiment dels casos que han estat tractats pels Equips funcionals d'experts, quan siguin donats d'alta, la seva atenció tindrà continuïtat en l'entorn comunitari de residència, on hi haurà el recurs sanitari i psicosocial adequat.

La DGAIA, segons contempla la Llei 14/2010, ha de crear un servei d'atenció especialitzada als infants i adolescents víctimes d'abús sexual, les anomenades Unitats Integrades (model Barnahus) on conflueixen els diferents Departaments de la Generalitat implicats en la seva atenció. Posteriorment, l'Acord 35 de Govern 65/2016 aprova mesures específiques en aquesta matèria, que contempla l'establiment de les bases per a la creació d'una unitat integrada d'atenció als infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals que incorpori, com a mínim, professionals del Departaments de Treball, Afers Socials i Famílies, Justícia, Interior, Salut i Ensenyament.

Actualment, a més de la UFAM i de la Unitat de pediatria social de Can Ruti, hi ha més centres hospitalaris que han començat a interessar-se i a treballar per donar una resposta integral i multidisciplinària a l'abús sexual de més de 72h: Hospital Universitari Vall d'Hebron, Hospital Comarcal S Terrassa, Hospital Althaia de Manresa, Dr. Josep Trueta de Girona, Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida. A Tarragona s'està treballant en una prova pilot d'unitat integrada o Barnahus conjuntament amb DGAIA i amb la col·laboració dels altres departaments implicats.

<http://salutpublica.gencat.cat/ca/detalls/Article/maltractaments-infantils-nota.html>